

iurisdictionem auocare ab Ordinario, illa remanet intacta, vt ad se pertineat surreptionis, doli, aut falsitatis cognitio, prout ex Hieronymo Gabriele consil. 282. num. 15. & à num. 11. lib. 1. & ex Hieronymo Gonzalez de alternatiuis glossa 52. num. 43. textus in cap. 1. de confirmatio- ne vtilis vel inutilis, & aliis probauimus su- perius.

Ac propterea Senatus aditus per viam re- cursum in protectione Concilij Tridentini sess. 24. de reformatione, cap. 20. præseruantis, pri- mam instantiam Ordinario istam causam remittet omnino.

Aderte etiam, vt hoc quod modo diximus, 23 hanc non procedere resolutionem, si aliis constat de voluntate Papæ volentis in prædictis auferre Ordinario iurisdictionem; debet omni- nõ intelligi, si seruata forma Concilij Triden- tini dicit. cap. 20. ibi: Vel quas ex urgente, ra- tionabilique causa indicauerit Summus Romanus Pontifex per speciale rescriptum signature Sancti- tatis sue manu propria subscribendam committere, aut auocare, &c. vt latè Nos supra hac 2. part. cap. 6. vers. Quarta exceptio, à num. 14. cum mul- tis sequentibus; qua forma deficiente, nihil ope- rabitur auocatio, sed iam Senatus tunc ipsi Or- dinario remittet nihilominus.

CAPVT XXIII.

Ab electione, alifve actis Capitularibus appellationis, seu contradictionis vir- tute imperata commissio: an primam Ordinarij instantiam percutere dica- tur, ita vt ei fiat per Senatum rem- issio?

SVMMARIVM.

Actus extraiudiciales gessi à Capitulo, cui Pra- latus assistit, sapissime controuerti solent: an super nullitatibus, electionum, aut exceptioni- bus oppositis, aut appellationibus à Capitulo licite omittatur prima Ordinarij instantia, n. 1. & segg.

Actus Capitulares extraiudiciales sunt, cum iurisdictione Capitulum caret, n. 2.

Electio, collatio, & omnis beneficiorum prauisus, & examen scientie, & habitatum, seu inca- pacitatum eligentium, seu eligendorum, sua primæ natura attenda, sunt actus extraiudi- ciales, & extraiudicialiter tractantur, n. 3.

Extraiudiciales actus quando suam retineant pri- mæ naturam, & ex quibus cognoscatur fuisse in eis extraiudicialiter processum, n. 4. remissus.

Extraiudicialis actus per oppositionem contra per- sonas eligentium, aut eligendorum, aut iam electorum factam à legitimo contradicatore amittit suam naturam, & fit iudicialis, n. 5.

Nuntius ad quem occurrit oppositor contra gra- uamen extraiudiciale Capituli, quibus suam inuenit iurisdictionem contra primam instan- tiam Ordinarij, num. 6. & sequentibus.

Prelatus in electionibus Capitularibus assistit vti Prelatus iurisdictionem habens, n. 7. Controuersiam inter Ordinarium, & Nuntium su-

per cognitione grauaminis illati à Capitulo cum sadere distinctionis componit Author, num. 8. & segg.

Gravamen extraiudicialiter à Capitulo, aut com- par et simpliciter dicitur electionem nullam, aut eligentes, eligendum, vel electum inuis effe- ctum pati, num. 9.

Aut simul cum oppositione contra electum, vel eli- gentes appellationem emittit, n. 10.

Contra grauamen extraiudiciale duo sunt scripra remedia, quærela simplex, quæ quocumque intentatur, & appellatio intra decendium emittenda, num. 11.

Decendium transacto patet aditus insuper ad qua- relam, ibid.

Cap. concertationis, de appellationibus lib. 6. plu- ribus exornatur, num. 12.

Oppositio contra eligendos, aut eligentes, &c. sim- pliciter deducta requirit iudicium, & causat in- stantiam tractandam coram Ordinario, num. 13. & segg.

Capitulo composit extraiudicialiter examinare ha- bilitates, & inhabilitates oppositorum, licet ca- reat iurisdictione, qua non eget examen extra- iudiciale, num. 14.

Exceptiones legitime contradicitoris opposite iudi- cialem cognitionem requirunt, quarum solus Prelatus in prima instantia cognoscit, n. 15.

Quomodolibet inter electionem faciendam à Capi- tulo oppositor recedat pro obiectionibus ad Or- dinarium erit recurrendum, qui iurisdictionem habet, eiusque prima instantia pertinet, n. 16.

Actus capitulares non faciunt instantiam tanquam extraiudiciales, vt plerumque in Nuntij Tri- bunalis declaratur, num. 17.

Causa de facto in Ecclesia Toletana Authore paruo- cinante, & obtinente, referatur, ibid.

Prelatus, vt talis ideo assistit electionibus Capi- tularibus, quia de incidentibus inter eligendum iudiciale iudicium requiruntur cognoscit, quo sua prima instantia consumitur, n. 18.

Cap. à collatione de election. lib. 6. ponderatur, num. 19.

Senatus remittit causam Ordinario quomodolibet ante perfectam electionem à Capitulo pars exci- piens recedat, num. 20.

Opponents, obiciens, vel dicens de nullitate sim- pliciter contra electionem iam factam coram Ordinario suo suum deducere debet: cum lis, & instantia tunc incipiat, n. 21.

Ad quem pertinet ius confirmandi electionem, aut faciendi collationem electo, spectat cognitio su- per defectibus electionis, aut electi oppositis, num. 22.

Ab electione iam facta per Capitulum, & Prela- tum assistentem vti talem, non ad istum, sed ad eius superiorem erit appellandum, num. 23. & segg.

Cap. à collatione de appellationibus lib. 6. plurimis exornatur, num. 24.

Appellatio emittitur de minori ad maiorem, non de seipso ad seipsum, n. 25.

Dua declarationes S. Congregationis recensentur, quibus dicitur: à grauamine extraiudicialiter illato per Ordinarium appellationem deuolui ad eius superiorem, non obstante Trident. in c. 29. num. 26.

Per collationem factam ab Ordinario, aliumve actum extraiudiciale, eius consumitur pri- ma instantia, num. 27.

Prelati

Prelati in Capitulis Hispania semper assistunt vti tales, num. 22.

Appellationis virtute ab electione peracta per Ca- pitulum, quo Prelatus vti talis assistit, com- missio imperata per Senatum tradenda parti, vt coram Delegato ea vtiatur, num. 29.

Ab actibus Capitularibus ad Episcopum, vti Ca- nonicum assistentem appellatur, tanquam alium consideratum, num. 30.

Prelati vti Canonici in sedendo non attenditur dignitas, sed antiquitas, num. 31.

Rota deciso elegans ad idem referitur, num. 32.

Ab electione appellans opponendo defectus contra eam, aut electam, &c. tenetur seruare for- mam iuramenti, cap. vt circa, de electione, lib. 6. aliis coram appellatio, n. 33.

Appellans ab electione obiciendo non seruata for- ma, cap. vt circa: an poterit aliam vtiliter reiterare, & viam appellationis semel assum- ptam prosequi, à num. 34.

Facultas actum gerendi non consumitur per actum informe, & inutile, sed potest illum iterum vtiliter reiterare, num. 35.

Ab electione appellans non seruata forma iura- menti, nequit iterum eam per appellationem adire superiorem, sed altera via ius proprium deducere coram Ordinario, n. 36.

Ex appellatione obiectiua nulliter proposta ius fuit semel questum aduersario, ne iterum admitta- tur ad probanda obiecta, n. 37.

Text. singularis in Clement. constitutionem, de ele- ctione in proposito referitur, ibid.

Appellationem obiectiuam proponenti omisa for- ma, præclusa est via appellationi obiectiua, ali- ter tamen ius suum potest in iudicium deducere, & prosequi, num. 38.

Ex appellatione informiter emissa semel est ius ad- uersario questum, ne possit vtiliter reiterari in eius iudicium, etiam intra terminum ad ap- pellandum, num. 39.

Actus semel nulliter gestus nequit valide reiterari, postquam ex primo fuerit ius tertio questum, num. 40.

Ius tertio semel questum ex facto alterius tolli ne- quit absque illius consensu, n. 41.

Materia obiectiua est in iure odiosissima, & ple- nissimam ideo requirit probationem, n. 42.

In materia obiectiua minori denegatur restitutio ad opponendum defectus contra electum, n. 43.

Obiciens contra electionem, amissa via appellationis, si ius suum velit prosequi, aliam egredi debet coram Ordinario, n. 44.

Idem erit in appellatione ab electione absque obie- ctione, que si aliquo inuis defectu nulla fuerit, & nec intra decendium valide reiteretur, si ve- lit pars suam ius prosequi, coram Ordinario, illud debet deducere, aliter Senatus illi causam remittet, num. 45.

Forma cap. vt circa de electione, lib. 6. in appel- latione obiectiua ab electione: an possit adim- pleri per procuratorem specialiter constitutum, à num. 46.

Forma iuramenti, corporaliter requisiti professione fidei, nequit adimpleri per procuratorem, n. 47.

Forme iuramenti corporalis in appellatione obiecti- uæ ab electione per specialiter procuratorem fa- ctæ, ita vt eius virtute recedi possit ab Ordi- nario in casibus permissis, de quibus superius, num. 48.

ASSUMER assoler controuerti actus extraiudiciales Capituli, quo Prelatus assistit, siue inter eligendum, siue electione peracta iam, & pro reuocatio- ne, nullitateque actus extraiudicialis, alicuiusve grauaminis gelli ab ipso Capitulo Nuntius Apostolicus, aut Sedes Apo- stolica ipsa solet per grauatum adiri, vel simul appellando, vel simpliciter opponendo ante ipsam electionem, vel postmodum aliquam ob- iectionem, aut defectum contra eligendum, vel electum, aut personas eligentium, aliterve de aliquo iniusto grauamine conuenero, qui- bus quidem casibus assidue contendit solet super competentia iurisdictionis, Ordinario certante ¶ sibi in prima instantia nondum ventilata cum extraiudicialiter tantum in Capitulo (iurisdic- tione carente) fuerit actus, & grauamen agi- tatum, iuxta text. in cap. concertationis, ibi: Et ab electionibus, postulationibus, & quibuslibet ex- traiudicialibus actibus, de electione lib. 6. text. in cap. constitutio, 41. & in cap. vt circa, eodem tit. & lib. cap. constitutio, 41. de appellationibus, cum omni prouiso, beneficiorum electio, ¶ 3 collatio, institutio, postulatio, aut confirma- tio sua primæ natura attenda, extraiudiciales actus sunt, & extraiudicialiter de oppositorum, & eligentium habilitatibus agatur, pariter ar- que totum ipsum examen in sua primitiua na- tura sit actus extraiudicialis, de quibus & aliis præ ceteris abundè tractauimus in tractat. de Regia protectione, 2. part. cap. 13. à principio, vique ad finem, & à num. 1. vique ad num. 35. latissi- mè videbis, ¶ quando isti actus extraiudiciales ¶ 4 consequent suam primitiuam naturam, & quan- do in eis cognoscatur fuisse extraiudicialiter processum.

At verò (inquit Ordinarius ipse) postquam comparat legitimum contradicitor ¶ aliquam al- legans legitimam exceptionem contra personas eligentium, eligendorum, vel electi, vel contra ipsam electionem, tunc actus extraiudiciali- tatem, ac primam suam naturam omnino amit- tit, & efficitur iudicialis, quia in contradicto- rio iudicio lis tunc tractari debet, & in forma iudiciali de exceptionibus, & iuribus partium cognosci, de quo latissime per Nos in tract. de Regia protectione, 2. part. cap. 13. à num. 57. vique ad finem, & vide etiam à num. 34. quibus locis mirabiles, scitu dignissime doctrinæ con- geruntur. Atque ideo lis hæc cum moueri inci- pit; omnino in prima instantia, & coram eodem Ordinario, non coram alio, agitanda erit iuxta terminos Concilij Tridentini sess. 24. de reformatione, cap. 10.

Contra tamen contenditur pro parte Nuntij, ¶ aut Delegati ex commissione à Sede Apo- stolica his in casibus imperata dicendo, quod cum Ordinarius Episcopus ipse his actibus in Capitulo assistat vti prælatus, & non vti Cano- nicus, nec vt persona priuata; per grauamen capitulariter gestum consumi suam iurisdic- tionem, & primam instantiam, cuiusque terminum iam fuisse finitum, & consumptum; allegari so- let ad hoc text. in cap. si à collatione, de appella- tionibus, lib. 6. nostraque doctrina in prædicto cap. 3. à n. 230. qua firmauimus, ¶ Prelatum ¶ 7 his electionibus & actibus Capitularibus assis- tere vti Prelatum habentem iurisdictionem, Hh ac

ac propterea appellationem ab iis actibus, & grauinibus Capitalaribus non ad ipsum Prælatum, sed ad superiorem omnino deuoluunt, quia de ipso ad seipsum non consistit appellatio, & ex aliis in discursu adductis, atque ideo penitus cessare recursum ad Regem, nec à Senatu causam hanc eidem Prælato uti Ordinario remittendam fore.

Sed pro resolutione tam mirabilis, quam frequentissima controuersia, & ita distincte, & accurate agendum, ut penitus terminorum confusio cesset, competentique occasio de cætero dissoluatur, atque omnino euacuetur, quam cum fœdere distinctionis componendam esse censemus.

Aut etiam in iis electionibus, & actibus Capitalaribus, & extrajudicialibus lis per contradictionem, aut obiectionem mouetur simpliciter, quia comparat contradictor, siue ante electionem, siue post eam iam factam, & dicendo electum seu alium oppositorem, seu electorem iuris defectum pati, aut electionem minus canonice gestam.

Aut uero post grauamen iam à Capitulo illatum, & siue inter eligendum, & ante electionem factam, siue post eam comparat contradictor non simpliciter ius suum deducens, sed simul appellando.

Constanem in iure nostro pro grauinibus & illatis à Capitulo extrajudicialibus duo esse scilicet remedia, alterum simpliciter querelæ, quia ius suum oppositor in iudicium uult deducere, actionem mouere contradicendo electionem ob aliquem iuris defectum, siue contra personas, siue contra ipsum actum modo supra dicto, & tunc illi licet quomodocumque se opponere; alterum uero remedium erit per uiam appellationis à prædictis grauinibus interpositæ, & tunc intra decem dies illam debet emittere, alias eo tempore transacto audit non debet super eo remedio appellari; text. optimus in cap. concertationis, 8. in hæc: *Concertationi antiqua finem imponere præsentis constitutione uolentes statuimus, ut ab electionibus, postulationibus, provisionibus, & quibuslibet extrajudicialibus actibus (in quibus potest appellatio interponi) quisquis ex eis grauatum se reputans per appellationis beneficium grauamen illatum desiderans renouari, intra decem dies (postquam sciuerit) si uelit appellet: post decem uero eisdem adiuu non pateat appellandi: sed si per conuentionem debitam, uel alia iuris remedia petierit renouari grauamen: ei (dummodo medio tempore hæc non consenserit) lapsus decem non obstat. de appellationibus, lib. 6.*

Qui quidem text. singularis est, ex quo communit DD. præfata duo remedia deducunt in actibus, & grauinibus extrajudicialibus, eaque exornant ibidem Lapsus Abbas, Geminianus, Ancharanus Butrius, Ioannes Andreas, Dominicus Monachus, Franciscus Viuianus in *rational. iuris, lib. 3. pag. 351.* Alagon. in *compend. pag. 346.* post quos Ximenez, & Casal. eandem conclusionem firmat Augustinus Barbosa in *collectanea* ad ipsum textum n. 1. nimis perfunctione transiens per eisdem materiam, sed in super Cardinal. & alios referens exornat Felin. in *cap. fin. sub num. 33. ad finem, de præsumptionibus.* Hieronymus Gonzalez in *Reg. 8. Chancell. gloss. 9. in annotat. num. 31.* Lancellorus

Robertus de attent. 2. part. cap. 12. limitat. 3. n. 1. & 2. Abbas in *cap. bone memorie, sub n. 10. differret. 13.* & ibidem Philippus Franchus *sub n. 19. uers. Primo nota, n. 5.* & idem Franch. in *cap. 1. n. 10. uers. Sed dic nobiliter, eodem tit. de appellationibus, g. 12. n. 105. fol. 164.* Milfingerius *singul. obseruat. Cem. 3. obseruat. 11. sub n. 1.* & post Marantam, & alios tenet Rungellus in *tractatu de appellationibus, §. 2. cap. 3. n. 15. 15. Et 16. fol. 72.* Natta *cons. 606. approbo. n. 5. uers. Circa aliud fundamentum, & post Glossam, Domini, & alios obseruat Ayora in tractatu de partitionibus, 1. p. cap. 4. n. 17. Et 18. fol. 31.* Ioannes Garcia in *tract. de nobilitate, gloss. 5. a. u. 9. cum segg.* & præ cæteris accurate post magnam doctrinam mirabilium exornationem diximus Nos in *tract. de Regia protecl. 2. part. cap. 13. a. n. 21. cum multis segg.* quas ueteris non repeto, licet conducibiles nimis sint ad propositum nostrum, illas tamen per te uidebis.

Quibus præhabitis capiendum erit primum distinctionis & membrum desumptum ex prioris iuris remedio actibus Capitalaribus, & extrajudicialibus descripto, ut scilicet, quando contradictor comparat simpliciter deducendo ius suum, obiectionem contra personas eligendorum, aut eligentium, &c. Et tunc cum actus extrajudicialis incipiat fieri iudicialis, iudiciumque debeat formari inter colligentes, omnino in prima instantia erit tractanda coram Ordinario Prælato, cum Capitulo, & cui alias competit extrajudicialiter examinare habilitates, & inhabilitates oppositorum, Ordines, ritulos, scientiam, & mores, licet careat iurisdictione, qua non eget extrajudiciale examen, pro ut latissime comprobauimus in *dict. cap. 13. num. 7. cum sequentibus à principio.*

Tamen quando comparat contradictor super suis iuribus, & exceptionionibus, sequitur præcisè iudicium contradictorium, quod apud idem Capitulo, cui iurisdiclio deficit, tractari nequit, atque ideo præcisè erit recurrendum ad Prælatum, qui ut talis afflittit in Capitalaribus actibus, cuique dumtaxat iurisdiclio, & cognitio pertinet in prima instantia, iuxta tenorem Tridentin. in *dict. cap. cause omnes, ibi: Quomodolibet pertinetes, &c.* pro ut in iusser terminis cum Concilio Compostellano, & Nicolao Garcia in *tract. de beneficiis, 5. part. cap. 4. a. num. 414. cum segg.* cum alijs que iuris fundamentis copiosè egimus, & reuoluntus de Regia *protecl. 2. part. dict. cap. 13. a. num. 219. usque ad num. 227.* quæ doctrina nostra in dies allegata obseruatur, & inconculsè apud omnia Hispaniæ Capitula præacticatur, ut quotidie experimur. Quo casu & si inter electionem faciendam deducatur hoc ius, obiectione, & oppositio, ad Prælatum omnino recurrendum erit, altere atque si ad Nuntium, aliumue eius superiorem recurratur opponendo; imò & simul appellando, iterum causæ cognitio, & exceptionis, aut defectus oppositi ad illum remittenda erit, pro ut Nuntius quotidie mittit, & quia actus Capitalares non faciunt instantiam, pro ut & Nos ita obtinimus in his terminis circa electionem Canonice Magistralis sanctæ Ecclesiæ Toletanæ, iuxta patricianam Doctissimum Doctorem Gregorium Barreico insignem Concionatorem eloquentia nimia, aliisque uirtutum

doctibus

doribus ornatum, quo apponente de defectu tituli gradus contra competitorum, & orta competentia inter Capitulo, & Concilium Serenissimi Cardinalis Infantis Archiepiscopi Toletani, & ad Nuntium appellatum; ad prædictum Concilium Gubernationis remissa iterum fuit cognitio in prima instantia apud illum faciendâ, eo motus Nuntius, quod actus Capitalares, ut extrajudiciales, & à non habente iurisdictionem gesti instantiam non faciunt.

Et quia ideo Prælatus electionibus, & actibus Capitalaribus afflittit, & non uti Capitalaris præbendatus, & priuata persona, sed ut Prælatus cum iurisdictione, atque prima eius instantia consumitur, quia de controuersis iudicialibus incidentibus in præfatis actibus Capitalaribus indagacionem, & examen iudiciale requiritibus in ut dictum est) cognoscit, aliter enim de uento feruiter distinctio illa celebris, & t. in *cap. à collatione, de appellationibus, lib. 6.* 19. quo extat decisum, & à collatione Capitalari non esse appellandum ad Prælatum, quando iste in Capitulo ut Prælatus afflittit, non uti Canonice & priuata persona (de quo statim) si de controuersis iudicium, & iurisdictionem requiritibus non cognouisset. Hæc quippe tendit, & respici illius textus determinatio, pro ut Nos ponderauimus in *dict. cap. 3. n. 236. Et n. 232. Et segg.* Quapropter & hoc distinctionis membro semper per Senatum Ordinario remittenda erit cognitio in prima instantia, quomodocumque super actibus Capitalaribus à Capitulo recedatur ante factam electionem, & ad superiorem Ordinarij recurrere oppositor uoluerit.

Et idem etiam ex identitate rationis dicendum erit, & quando iam facta electione cõpareat contradictor illius nullitatem ex aliquo iuris defectu electi, aut electorum, electionis uel minus Canonice factæ proponens simpliciter, impediensque confirmationem, aut collationem; nam tunc pariformiter, dicendum erit, cum hæc controuersia iudicium contentiosum appetat præcisè, atque adhuc sumus in prima instantia, omnimodo ad Prælatum ipsum Ordinarij pertinet, & coram eo his hæc erit tractanda, & quoniam ad quem pertinet ius confirmandi electionem, & collationem electo faciendi; expectat etiam cognoscere de defectu, & inhabilitate electorum ad instantiam partis, & ex officio, eumque repellere, & electionem de se factam infirmare, ubi iusta, & legitima iuris causa, & ratio comperita fuerit per legitimos iuris tramites, & per text. in *cap. venerabilem, Et in cap. nihil, de electione, & per notata à DD. in cap. cum nostris, de concessione præbend. cum iudicio firmat Ioannes Gutierrez in *consil. 31. n. 19.* Atque ideo per Senatum causæ huiusmodi cognitio in prima instantia Ordinarij erit remittenda absque dubio.*

Quantum uero attinet ad secundum distinctionis membrum, & quod respicit secundum remedium inuentum contra grauamen ortum ex actu extrajudiciali; de quo superius, nempe quando post electionem, uel actum iam gestum, & à Capitulo celebratum eligat pars uiam appellationis ab eius grauamine; tunc similiter alia distinctio iudiciale admittenda erit, etenim si ab electione iam peracta (quæ ut iuris est regulariter requirit confirmationem superioris, hoc est, Episcopi, & Prælati, qui titulum, &

collationem facere debet) si ab ipsa electione capitaliter facta, ut minus Canonice appellatur ad Episcopum ipsum (cui prima instantia competit omnimodo) non ad ipsum superiorem, erit appellatio ab electione tanquam ab actu extrajudiciali interponenda, quoniam ista appellatio habet vim prouocacionis.

At uero si Capituli electio habet vim collationis simul, & (quando Capitulo competit simul collatio, ita ut eius electio non indigeat alia collatione) tunc si Prælatus afflittit in Capitulo uti Prælatus, & non uti Præbendatus, aut Canonice Capitalaris, & priuata persona, ab hoc grauamine, non ad Episcopum ipsum; sed ad eius superiorem appellandum erit, iuxta text. expressum in *e. collatione, 11. de appellationibus, lib. 6. à collatione (inquit Pontifex) beneficij quam communiter per Episcopum & Capitulo in tuum prauicidium factum esse proponis: non ad ipsum Episcopum (si in ea ut Prælatus interfuerit) sed ad superiorem te oportuit appellare, alias si ut Canonice interfuerit in ea, potuisti appellare licet ad eundem, quem text. latius exornauimus post plurimos DD. & doctrinas Nos in *tract. de Regia proteclione, part. cap. 13. à num. 230. cum segg.* probant in *d. cap. à collatione.* Ioannes Andreas, Geminianus, Archidiaconus, Ancharanus, Butrius, Dominicus Monachus, Philippus Franchus, Viuianus in *rational. lib. 2. pag. 354.* Alagon. in *compend. pag. 346.* post quos & Ximenez hæc conclusionem colligit Augustinus Barbosa in *remission. ad eundem text. n. 1.* & ipse Barbosa de *potestate Episcopi, tom. 2. allegat. 73. sub n. 16. uers. Si Episcopus.* Doct. Hieronymus de Veneto, & Leyba in *examine Episcoporum, lib. 4. cap. 29. n. 34. Et 35.* & per dictum text. & Abbatem in *e. dilecti, el. 3. n. 17. de appellationibus.* Cardin. Iacobus in *tract. de Concilio, lib. 10. art. 1. sub n. 8. tom. 13. p. 1. diuersor. fol. 351.* tenet Sigismundus Seaccia in *tract. de appellationibus, g. 8. a. n. 60.**

Ex quo namque appellatio debeat fieri de minore ad maiorem; ab eo assente & in Capitulo uti Prælato, ad se ipsum nequit appellari, quoniam ipse iam non remanet amplius superior Capituli, cum utriusque unum & idem sit factum, ac propterea de se ipso ad se ipsum appellatio non admittitur, *cap. fin. de consuetudine, lib. 6.* cum uulgaribus, sequitur quod opponens uolens eligere remedium appellationis præcisè debet recurrere ad superiorem Episcopum, & illum querere ex *dict. text. & DD.* ad differentiam prioris membri distinctionis, quando simpliciter utitur pars grauata remedio contradictionis, ut probatum remanet. Pro cuius distinctionis membro due funt mirabiles & declarationes sanctæ Congregationis Cardinalium decedentes Tridentin. decretum in *e. cause omnes, 20. session. 24. de reformatione, non habere locum in Ordinarij semel procedente ad eum extrajudicialiter, & quando contra eius grauamen extrajudiciale fuit grauatus appellantis remedio uisus, quia tunc licet ad superiorem Ordinarij deuoluatur iudicialiter cognoscenda causa, quarum declarationum prima sic se habet in hæc.*

An decretum Concilij, session. 24. cap. 20. in principio locum habeat, quando Ordinarij extrajudicialiter procedendo grauat partes, adeo ut non liceat partibus a talis actu extrajudiciali ad alios superiores Iudices appellare, seu reclamare, H h 2 quatenus

quatenus id ius permittat, sed omnino causam gravaminis in prima instantia coram eodem Ordinario cognosci debeat? Congregatio consuit, hoc casu non habere locum Decretum Concilij.

Et ibidem iterum eadem Congregatio ita declaravit: Cum Picarum Coimbraensis deputasset quendam beneficiatum Ecclesia Sancti Iacobi in illius Parochum; beneficiati ob irreparabile damnum & praeiudicium appellaverunt, & cum de causa committenda ageretur; oppositum fuit, quod causa deputatiois coram Ordinario eodem tractari deberet, beneficiatis vero respondentibus, decretum cap. 20. non habere locum, ubi Ordinarius extrajudicialiter procedendo partes gravat. Res. declarata est ad Congregationem Concilij, & Congregatio consuit, hanc causam esse legitime devolutam, nam illud Decretum habet vim diffinitivam, & id quod debet agere iudicialiter; egi extrajudicialiter, à quo etiam datur appellatio, cap. conervationi de appellationibus, lib. 6. quas declarationes adduximus Nos hac 2. part. cap. 5. §. 2. versic. *Primum tamen non omittam, à num. 10.* sequuntur Narbona in leg. 59. glof. 1. num. 179. iii. 4. lib. 2. tom. 3. Recopilat. Et in terminis etiam, & quod quando à collatione facta extrajudicialiter per Ordinarium, vel ab alio gravamine extrajudiciali per eundem Ordinarium illato, ut tunc evanescat, sitque consumpta prima instantia illius, probat Flores de Mena *variar. quest. lib. 1. quest. 1. n. 37. circa finem.* Et quia ab Ordinarij collatione, & provisione, etiam extrajudiciali ad eius Superiorem appellatio emittitur, ut latius Nos de Regia protectione 2. part. cap. 13. à num. 187. cum sequentibus, & à principio eiusdem cap.

Quare hoc casu iuxta secundum distinctionis membrum, ubi ab electione, aliòve actu Capitalarij in eo existente Praelato, non ut Canonico, sed ut Praelato (provt semper saltem in Hispania assistit, ut post Nicolaum Garciam Nos 2. part. cap. 13. num. 236. de Regia protectione, notavimus, & sic regulariter de iure praesumitur, non ut Canonico, sed ut Praelatum assistere, ut probat Aloyus Riccius in *practica Aurea, resolution. 114. à principio*) appellationis remedio usus fuit, & gravatus poterit ad Nuntium, vel Sedem Apostolicam recurrere, & ibidem commissionem alteri impetrare, super cuius remissione si adestur Senatus hic supremus indubie Delegato remittetur causa, seu potius litteras tradi impetranti iudicabit, ut illis vtratur coram suo Iudice impetrato.

Si tamen Episcopus interueniat in Capitulo tanquam Canonico, tunc appellatur de actibus Capitalaribus ad eundem Episcopum, & tanquam alium, & aliter consideratum, ut probatur in *dict. cap. à collatione, de appellationibus, lib. 6.* & communiter omnes DD. quos in exornationem huius secundi membri ad principium adduximus, & optime Euerardus in *locis legalibus in loco de tanquam, num. 9. versic. Sexto facit, dicens, quod si à collatione beneficij per Episcopum ut Canonico, & Capitulo in mei praedictum facta volo appellare, debet appellare ad Episcopum, & non ad Archiepiscopum, quia ex quo Episcopus non interfuit collationi factae, ut & tanquam Episcopus, sed ut & tanquam Canonico, non dicitur appellari ab eodem ad eundem, sed ab inferiori ad superiorem. Sequitur Scaccia de appellationibus,*

quest. 8. sub num. 60. & conduunt, quae ipse ibidem, num. 92. versic. Confirmator secundo, & quest. 17. limitat. 2. num. 68. vers. Restringe decimo quarto, & facit etiam quod ipse, quest. 16. limitation. 5. num. 9. vers. Sublimata primo, nonnulla in comprobationem concessimus Nos de Regia protectione, 2. part. cap. 13. à num. 230. cum sequentibus, & plures alij citandi.

Et tunc cognoscetur Praelatum assistere uti Canonico in Capitulo, non uti Praelatum in modo nempe sedendi uti Canonico, servata inter omnes antequitatem, ut per glof. in *verb. Praelatus, in dict. cap. à collatione, Menochius de arbitraris, casu 68. num. 23. & 24. & cap. 51. num. 43. Zetola in praxi Episcopali. 1. part. verbo, Episcopus, versic. Septimo, Stephan. Gratian. disceptat. forensib. cap. 11. num. 14. & cap. 106. à num. 9. Boerius de auctoritate magni Concilij, num. 65. D. Loter. de re beneficiis, lib. 1. quest. 16. num. 104. & num. 105. D. Hieronym. Venero & Leyua in examine Episcop. lib. 4. cap. 29. num. 27. 28. & num. 30. Barbosa in remission. ad dict. cap. à collatione, num. 4. & in tractat. de officio, & potest. Episcop. tom. 2. allegat. 73. num. 16. per rotam. Aloyus Riccius in *practica Aurea, resolution. 214. per rotam, & Euerardus in topicis legalibus, loco à tanquam, num. 8. per quem Scaccia de appellationibus, quest. 8. num. 60. apud quos plurimos effectus perleges Episcopi assistentis uti Canonici.**

Et est Rotae decisio 1058. Seraphin. num. 7. ibi: *Et hoc adeo verum est, ut hac ratione Episcopi, & Praelati si sunt de aliquo Collegio forisiantur locum non secundum dignitatem Episcopatu, sed secundum antiquitatem dignitatem Collegialis, Abbas in cap. postulat. de concessione praebend. Cassaneus in Catalog. gloria mundi, 4. part. considerat. 45. glossa in cap. à collatione, & ibi Geminian. num. 6. Franckus num. 4. de appellationibus in 6. & de hoc fuit dictum in Romana praeminentiarum sub die 16. Decembris 1585. num. 14. & 15. &c. Quod amplius non examino, quoniam, ut dixi, Episcopus in electionibus, & aliis actibus Capitalaribus Hispania non uti Canonico, sed uti Praelatus assistit.*

Hinc non inutiliter quaeri potest, an qui semel in hac materia obiectiva viam elegit appellationis interpositae ab electione, propositae obiectus, vel defectus contra eam, vel personam eligentis, aut electi sui eligendi, in qua non servavit formam iuramenti corporalis, à iure iniuolabitur requisitam, iuxta textum in *cap. ut circa, text. in cap. is qui 19. & in cap. qui contra. 20. & in cap. constitutio. 41. de electione, lib. 6. text. in Clement. constitutione, ut circa, eodem titulo, de electione, de quorum iurium materia longa serie egimus in tractatu de Regia protectione, 2. part. cap. 13. à num. 237. cum multis sequentibus, statiter quod ipsa appellatio de iure nulla sit; an poterit opponens iterum continuando & viam appellationis semel electam per reiterationem alterius appellationis servata forma deferere primam instantiam Ordinarij, iuxta quae latius probauimus in hoc secundo distinctionis membro; vel an sibi sit appellationis praefata via, ut si prosequi velit contradictionem electionis extrajudicialis, necessario debeat recurrere ad Ordinarium in prima instantia, iuxta*

iuxta quod dictum fuit in primo distinctionis membro. Quam quaestionem de facto habui in electione Magistris praebendae Tolleranzae Ecclesiae.

Et videtur, quod possit reiterando vtiliter formam appellationis & requisitam continuare negocium coram superiore, ommissa prima Ordinarij instantia; etenim iuris est, quod qui habet facultatem conficiendi actum, non consumitur facultas per actum inutiliter, & nullum à se semel gestum; sed imò illum iterum potest condere vtiliter, & servata forma reiterare, textus in *l. qui per saluem, ff. de iure inrand. textus in l. hac condicio filia mea, in principio, ff. de condition. & demonstration. textus in l. qui haeres, in principio, de acquirenda hereditate, l. nec in, §. 1. eodem titulo, cap. si electio, de electione, lib. 6. cap. quam sit, cap. cupientes, cap. si religiosus, eodem titulo. Et in variis casibus, diuersisque materiis plurimas doctrinas in comprobationem congregavit Tiraquellus in *l. boves, §. hoc sermone, limitation. 1. per rotam, videndus; ergo cum sequitur appellationem obiectivam nulliter proponens, possit illam iterum vtiliter forma servata, reiterare (si se intra dicendum repererit) liberè poterit omittere instantiam Ordinarij, continuando appellationem reiteratam, quia idem operatur, quod prima vtilis, quae hunc habet effectum ex obiectivis in primo distinctionis membro.**

Sed ne vtiliter inmoretur, breuiter dicendum erit, & contrarium verius esse, ut qui contra eligendum, electum, aut eligentes appellando semel obiecti defectus non servata forma iuris in *dict. ut circa, non possit, sic electionem ex suo iure contradicens superiorem adire, sed Ordinarium omnino in prima instantia, iuxta terminos prioris distinctionis membri, cum sibi praefata sit via prosequendi remedium appellationis semel inutiliter & nulliter electum, cum sibi prohibuitur sit reiterare illam appellationem obiectivam, & ac etiam illam vtiliter probandi, quoniam semel per ipsam inutilem appellationem fuit ius quaesitum aduersario, ut contra illum obiecti nullo modo iterum possit.*

Iste est textus expressus in *Clement. constitutionem 4. de electione, quae sic ait: Constitutio nem, ut circa editam in Concilio Lugdunens. locum decernimus non habere, quando, qua opponuntur, directè respiciunt ius Ecclesiae, vel opponentis persona; sed tantum ubi per competitorum, vel oppositorum quemlibet appellatam in formam, aut personas, defectus, vel crimina opponuntur: ceterum cum circa crimina, vel defectus debent circumstantiarum specificationem praedictis omniù appellans, non est postmodum in prosecutione negocij super his audiendus, etiam si circumstantias huiusmodi, vel probationes earum per iuramentum asserat ad se pervenisse de nouo: sanè si quis, cuius interest, ab electione, postulatione, vel provisione, duxerit appellandum, opponendo crimina, vel defectus, forma dictae constitutionis ommissa, eodem postmodum appellationem huiusmodi prosecutione, licet appellanti possit assistere ne colludat, non tamen ei propter hoc prosecutionem propriam interesse derogamus. Insuper si appellans ab electione, postulatione, vel provisione per viam querela simplicis causam agat, vel eam appellato agente defendat, repellitur ab obiectibus in appellatione sua expressis, & aliis, nisi consiterit ipsam for-*

mam servasse praedictam (praeterquam in casibus in constitutione praemissa exceptis) etiam si appellationem suam non prosequatur, nec exhibeat, & illa se asserat nolle vti, dum tamen de ipsa coram Iudice fiat fides; quia per ipsam ius repellendi eundem aduersario est quaesitum, &c.

Ex quo textu duo colliguntur: & Primum quod is, qui appellationis viam elegit obiectivo defectus non servata forma, non possit illam appellationem prosequi, cum semel nulla fuerit ex *cap. ut circa, cum concordantibus, poterit tamen ius suum, & interesse aliter in iudicium deducere & prosequi.*

Secundum quod colligitur & ex eodem textu illud est, ut cum semel ex informi, & nulla appellatione obiectiva fuerit ius tertio aduersario quaesitum; in eius praedictum nequit vtiliter illam reiterare vtiliter, ut ex hoc textu, & eius ratione in terminis probat Bonicont. in tractatu de appellationibus, quest. 1. versic. *Ad quaestiones igitur veniamus, ubi resoluti post alios, quod si sic appellans omittit formam, cap. ut circa, in casibus (in quibus ea vti debeat) licet sit intra terminum ad appellandum, non potest aliam appellationem iterato proponere, seruando formam in ea, quia iam ex prima nulliter proposita aduersario fuerat ius quaesitum, ex Clement. constitutionem, 3. penultimo, quem sequuti sumus (licet obiter) de Regia protectione, 2. part. cap. 13. num. 248.*

Deinde probatur, quoniam actus semel inutiliter, aut nulliter & gestus nequit reiterari iterum vtiliter, & valde, quoties per primum iam tertio fuerit ius semel quaesitum, cuius ius est innatiabile, Compostel. in *cap. bona, col. 1. in verb. Questum, & ibi Panorm. col. 5. vers. Ex hoc habes, per text. ibi: de postulat. Prael. el. 2. & per text. in l. nemo, ff. de regul. iur. & cap. cum inter dilectos, de electione, & Panorm. citat Clem. 1. de remuneratione, quod voluit Cardin. Alexand. in cap. Osius Episcopus, §. 1. 61. distinet. Rocchus de Cuite in tract. de iure patronatus. in verbo, Honorificum, col. 2. vers. Suboritur quest. accessoria, latissime prosequitur Tiraquellus in *l. boves, §. hoc sermone, limit. 23. per rotam, & circa hanc doctrinam plurimas alias singulares concessimus hac 2. part. cap. 17. à num. 52. quas omnino vide, & applica huic.**

Quapropter non obstat argumentum in contrarium; adductum, & ut actus nulliter gestus semel non impedit, quomodo reiterari possit valide; quoniam non procedit, quando ex primo inutili fuit semel tertio ius quaesitum, ut in nostro casu, quia ius semel tertio quaesitum ex facto alterius tolli nequit absque illius consensu, l. cum à facere 7. Cod. de iure dor. Gratianus disceptation. 1. part. cap. 232. plures citat Castillo controuersiar. tom. 6. capitul. 119. num. 12. in fine, & num. 13. & lib. 4. capitul. 95. per rotam. Et plenissime Marius Giurba Regulam hanc exornat cum ampliacionibus, & limitationibus in consuetudin. Senatus Medanen. cap. glossa 8. num. 53. 54. & 55.

Quod inductum est in odium obiectivis, & idem materia obiectiva & est in iure odiosissima, & plenissimam requirit probationem, & alia specialia vitanda in materia obiectiva per Rotam apud Alexand. Ludouic. decisio. 322. num. 1. & 2. ubi Oliuetius Beltramin. num. 22.

plurimas alias Rotæ decisiones affect, & vide decis. 353, num. 4. & ibi Beltramin. num. 17. & decis. 414, num. 10.

43 Et in materia obiectiva etiam minori denegatur restituio ad opponendum obiectos contra electam, aut eligendum, & similia Augustin. Barbosa in collectan. ad Clement. 1. de procurator. num. 4. fol. 27. & est elegans text. in l. auxilium 37. ibi: Ideoque iniuriarum auxilium repeti non potest, & ibi: Denegari ei in integrum restitutio, quod ius omisium, si nunc repetere vult. Quid aliud, quam delicti veniam, id est, calumniam deprecatur? Cum nec in delictis, nec in calumniarioribus Praetorem succurrere oportere, certis iuris est, cessabit in integrum restitutio. Sc. ff. de minoribus.

44 Quare cum semel ad viam appellationis etiam inutiliter, & nulliter redire nequit oppositor; si velit interesse, & ius suum proficui; alteram priorem proponere debet, & coram Ordinario, non alibi, vt superius latius probauimus in primo distinctionis membro. Quapropter si Ordinarij prima instantia hoc in casu percipiatur per commissionem superioris, aut à Romana Curia impetratam, absque subscriptione propriae manus Sanctissimi, à Senatu causa remittetur Ordinario.

45 Et idem dicendum erit in appellatione abfque obiectione transmissa, quando alio ex capite sit nulla, si illam non repetat iterum validè appellans intra terminum à iure positum ad appellandum, quoniam iam illam viam amiserit, & sic si proficui velit ius suum appellans, debet denuo coram Ordinario illud proponere in prima instantia ex suprascriptis, & ex identitate rationis.

46 Quid autem erit dicendum de appellatione obiectiva, in qua forma corporalis iuramenti (de qua in dist. cap. vt circa, de electione, lib. 6. ceterisque iuribus superius citatis) obseruata fuit, sed tamen per procuratorem ad idem specialiter constitutum, an satisfactum dicatur forma, vel nulla sit dicenda ipsa appellatio obiectiva, ac per consequens amissa via appellationis, vt ad aliud remedium coram Ordinario in prima instantia omnino sit confugiendum, sicut in ceteris casibus præcedentibus diximus, & firmauimus, quod & de facto habuimus.

47 Et videtur, quod non possit hæc forma per procuratorem adimpleri, cum requirant omnia iura iuramentum corporale, quod quidem requirere videtur personam, & corpus iurantem, & sic per alium geri nequit, vt in iuramento professionis fidei corporaliter requisito, firmat Nicol. Garcia de beneficio. 5. part. capitul. 4. num. 172.

48 Sed contrarium verius est in nostro casu, vt licet corporaliter transmittatur iuramentum; tamen per procuratorem cum mandato speciali vtiliter formæ satisficit. De quo est textus expressus in cap. procurator. 38. de electione, lib. 6. Procurator (inquit Pontifex) ad appellandum contra electionem, postulationem, aut provisionem aliquam non aliter idoneus de cetero reputetur, quam si omnia, quæ in formam oblicere vel personam, & propter quæ appellare intendit, & singulariter, & clarè in eius procuratoria sunt expressa, habeatque speciale mandatum iurandi corporaliter in eorum animas, quorum procurator existit, quod

ipsi credunt expressa huiusmodi vera esse, & se posse probare. Et ita etiam pariter resoluit Nicol. Garcia de beneficio. 5. part. capitul. 4. à num. 172. & sequentibus. Vbi respondit ad argumentum in contrarium adductum, atque ex hoc capite ista appellatio obiectiva nulla erit, quominus coram superiore, ad quem validè alias appellatum fuit, queat proficui omisso Ordinario, atque etiam impetrari commissio, vt quilibet iudex (saltem in dignitate constitutus) queat procedere, & de causa ipsa cognoscere, nec per eam percipiatur prima Ordinarij instantia, nec ei à Senatu remittenda.

CAPVT XXIV.]

Letrones, seu Cedulones publicis locis affixi pro publicando excommunicato ob non paritionem litterarum Apostolicarum, quæ iuris requisita habere debent, vt integra fides illis detur.

Et quando ex eis prima Ordinarij percipiatur instantia, qualiter Senatus opposituro consulere soleat.

SVMMARIVM.

Letrones, seu Cedulones publicè affixi pro publicando excommunicato ob non paritionem litterarum Apostolicarum sæpè in Hispania scandala causant, num. 1.

Litteræ de dimittendo, vel comparando inimicè reproducuntur in Curia, in qua ob non paritionem intra terminum in contumaciam ferre censurarum declaratoria sententia, n. 2.

Declaratoria si ob metum, & potentiam excommunicati nequit intimari personaliter, in loco publico solemniter publicatur, n. 3.

Cedulones pro publicando excommunicato ob non paritionem litterarum Apostolicarum solent in Hispania affigi nocte, furtiuè, & occultè, n. 4.

Cedulones pro publicando excommunicato si in forma probanti sunt affixi, vitandus erit, num. 5. & seqq.

Letrones à Romana Curia in Hispaniam missi, quæ signa habere soleant, & quomodo affigantur, num. 6.

Dispositio omnis recipit restrictionem de habitate actus, quæ supposita intelligitur, n. 7.

Cum de vno disputatur, cetera supponuntur habitata, num. 8.

Cedulones sine forma probanti, sed simplicibus absque autoritate Iudicis, & subscriptione Notarij affixis fidem nullam dandam, Autor, pluresque alij docti, tam Theologi, quam Iuristi in facti contingentiâ subscribere, num. 9.

Ad incursum censurarum debet procedere trino monitio, alias excommunicationis sententia nulla erit, num. 10.

In declaratoria incursum censurarum monitio præcedens de necessitate requiritur ad eius validitatem, num. 11.

Citatio personalis debet procedere excommunicationem, num. 12. vt in cap. 20. n. 3.

Declaratoria est nulla non seruatis terminis seruandis

dis ad docendum, se paruisse literis Apostolicis, & monitorialibus, num. 13.

Declaratoria incursum censurarum, & publicam denuntiationem per Cedulones, seu aliter monitio procedere debet, num. 14.

Cedulorum affixionem debet precedere Iudicis decretum, num. 15.

Cedulorum affixio cum procedat à Iudice, de eius decreto per subscriptionem Tabellionis debet constare, num. 16.

Cedulorum affixionem debet precedere cognitio super legitime causa, an locus sit iustus, vel adfuit iustus metus, num. 17.

Dispositio non potest verificari, nisi prius verificetur suppositio, num. 18.

Timor recursum ad Regem non potest causare iustam causam omittendi iuris solemnitates denuntiationis requisitas, num. 19. & seqq.

Instituta Ecclesiastica maxime Apostolica iuste non violenter facilius patet aditus in Hispaniarum Regnis ex præcepto Regis, n. 20.

Rex Catholicus illud, quod Imperator restè cantare potest, quod in suis Regnis nihil timeri potest, num. 21.

Litteræ Apostolicae pleræque in Senatu exhibentur, vt executoribus auxilium præstet, quod libertissimè præstat, nisi vim aliquam contineant, n. 22.

Partes adducuntur Cedulones, si iustum quarant, potius à Senatu auxilium haberent, qui solum tractat de violentia sedanda, & scandalo tollendo Republicæ nocuo, num. 23.

Quo recusantur nisi sit iniuria, ibid.

Cedulones asportantur, si iniuria mittitur, illam deserit, & viam violentiam amplecti potius vult, num. 24.

Principes non sunt timor boni operis, sed mali, iuxta D. Paulum, num. 25.

Sententia excommunicationis, & declaratoria sunt actus iudiciales, aliter non probandi, quam per scripturam solemniter subscriptam, n. 26.

Acta iudicij dicuntur omnes scripturæ notarij actualiter iussu Iudicis conscripta, n. 27.

Acta iudicij dicuntur publica triplici ratione, num. 28.

Cedulones vti simplici papyro absque subscriptione Notarij nulla fides debetur, n. 29.

Excommunicatio quando alibi constare debet, necessarium est instrumentum authenticum, n. 30.

Excommunicati publicatio fit per lecturam ipsius sententia, si per affixionem sit facienda; affigatur sententia ipsa, num. 31.

Edicta publicis locis affigenda ob timorem aduersarij debent esse publica instrumenta, confecta per Notarium causa cum testibus, & sigillata à Iudice, num. 32.

Cedulones, vt ne iudicentur simplex papirus, sed fidem faciant, vti publicum instrumentum, quot requisita habere debent, n. 33.

Instrumentum, vt fidem faciat, ab eodem Notario, qui protocolicum confecit, & non nisi semel à parte petendum, extrahendum erit, n. 34.

Cedulones missi, & affixi, etiam ab alio Notario, quam originario causa subscripti, sine partis citatione, Iudicis decreto, & alio requisitis fidem nullam faciunt, n. 35.

Notario non creditur, nisi in eo, de quo ipse rogatus fuit, num. 36.

Cedulones in simplici papyro sine subscriptione Notarij, & Iudicis, à parte ipsa conscripti, aliunde innocente scripti præsumantur, n. 37.

Qui fidem nullam facere possunt, ibid.

Scriptura privata ab aliquo subscripta, etiam contra istum negantem fidem nullam facit, n. 38.

Cedulones pro denunciando excommunicato non subscripti à tabellione, nec in forma probanti affixi, potius libelli infamatorij dicendi sunt, num. 39.

Maximè in partibus Hispania tam remotis à Curia Romana, cum non nisi cum magna difficultate, damno, sumptibus, & tarditate veritas non niteat, ibid.

Doctores plurimi tam Iurista, quam Theologi consentunt, qui in hac Regia Curia consulti in facti contingentiâ resoluerent, Cedulones publicè affixis, omni solemnitate probationis carentibus, nullam fidem dandam, nec partem pro declarato, & publicato habendam, n. 40.

In Cedulorum affixione, vt valida sit, tria concurrere debent necessaria, ibidem, à num. 65. cum seqq.

Senatus qua via succurrere soleat publicato oppresso per Cedulones, siue in forma probanti sint, siue ea careant, num. 41. & seqq.

Cedulones expediti, & censura ipsa à quolibet carente iurisdictione in prima instantia sunt nulla ipso iure, sicuti cetera acta iudicialia per eum fabricata ex Trident. n. 42.

Excommunicationis sententia lata à Iudice iurisdictione carente nulla est ipso iure, & excommunicatum non ligat, num. 43.

Executor, quilibet vt alter Delegatus iurisdictionis exercitio caret ante sibi factam litterarum realem presentationem, num. 44.

Citatus à Delegato non tenetur comparere, non inserta copia commissionis immonitorialibus, num. 45.

Excommunicatio lata à Delegato ante litterarum presentationem, vel etiam presentatam non inserto tenore earum immonitorialibus est nulla ipso iure ex defectu iurisdictionis, n. 46.

Nec Delegatus potest procedere ad viciata declarando incursum censurarum, n. 47.

Excommunicatio lata per Ordinarium in exemptum nulla est ex defectu iurisdictionis, n. 48.

Excommunicatio lata à Iudice appellatione pendente est nulla ipso iure, ex iurisdictionis defectu, num. 49.

Excommunicatio, & declaratio nulla ex defectu iurisdictionis non impedit Clericum celebrare, & diuini se immiscere, n. 50.

Excommunicatio lata recusatione pendente nulla est ipso iure, num. 51.

Iurisdictionis exercitium conquisit, recusatione pendente, num. 52.

Excommunicati, siue per Cedulones, siue quouis alio modo, causam Senatus remittit Ordinario, quando constat eius percussa prima instantia contra formam Trident. n. 53.

Et insuper adstringit Senatus partem adducentem Cedulones, aut declaratorios, aut eius agentes, & Notarium intimantem, vt ad cautelam suis afferant expensis absolutionem, n. 54.

Executor, qui violenter excommunicauit, & aufugit, vel presens, merus tamen carens iurisdictione ad absolendum sit, cogitur pars, aut eius agentes, vt afferant absolutionem ad cautelam, num. 55.

Patri Henriquez obseruatio in hoc refertur, n. 56.

De praxi procedendi contra laicos, aut Clericos exequentes, aut interuenientes executioni litte-